

СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И
САОБРАЋАЈ

Број: Д 71-341/24-291

12.септембар 2024.године

На основу члана 16 став 2 Одлуке о регулисању саобраћаја на територији Општине Зета („Службени лист Црне Горе – општински прописи“, бр. 017/24), члана 15 тачка 3 алинеја 38 Одлуке о организацији и начину рада локалне управе Општине Зета („Службени лист Црне Горе – општински прописи“, бр. 012/23), вршитељка дужности секретара Секретаријата за уређење простора, заштиту животне средине и саобраћај, д о н о с и –

**ТЕХНИЧКО УПУТСТВО ЗА ПОСТАВЉАЊЕ ВЈЕШТАЧКИХ ИЗБОЧИНА
"ЛЕЖЕЋИ ПОЛИЦАЈЦИ"**

• УВОД

Вјештачке избочине "лежећи полицајци" су техничка средства за успоравање саобраћаја конвексног профила на коловозу која ограничавају брзину кретања возила. Ова врста успоривача брзине су, као ефикасна средства за смиривање и успоравање саобраћаја, у пракси нашла широку примјену. Међутим, иако су се показала као ефикасна, уколико се неконтролисано и на правилан начин не постављају, могу имати и низ негативних утицаја на безбједност саобраћаја, смањење протока возила, заштиту животне средине, експлоатациони вијек возила, комфор вожње итд.

Како би се дошло до прецизних мјерљивих критеријума који су кључни за доношење одлуке за постављање, односно непостављање вјештачке избочине, на одређеној локацији на коловозу, бројни стручњаци су радили анализе и дали своје предлоге. Наведени предлози када се упореде доста су слични, али их је ипак потребно прилагодити стварном стању инфраструктуре и саобраћајне слике у локалној самоуправи у којој се примјењују. Узимајући у обзир наведено за потребе општине Зета предложени су критеријуми који најближе одговарају стварним потребама ове општине и њених становника.

• ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР

Чланом 163 Закона о безбједности саобраћаја на путевима прописано је да се техничким средствима за успоравање саобраћаја учесницима у саобраћају физички ограничава брзина кретања возила, односно додатно се упозоравају да брзина којом се крећу није безбједна.

Техничка средства за успоравање саобраћаја су физичке препреке, вибрационе и шуштеће траке и иста морају бити обиљежена прописаном саобраћајном сигнализацијом.

Физичке препреке за успоравање саобраћаја дозвољено је постављати само на локалним путевима у насељу и улицама, док се на државним путевима исте

не могу постављати осим у зонама школа, вртића и других објеката поред којих је, ради безбједности свих учесника у саобраћају, додатно ограничена дозвољена брзина у насељу.

Правилником о техничким карактеристикама и начину постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја на путу прописане су врсте, изглед, техничке карактеристике и начин постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја на путу.

Чланом 1 Правилника дате су дефиниције које су предмет Техничког упутства;

- **вјештачка избочина "лежећи полицајац"** (у даљем тексту: вјештачка избочина) је техничко средство за успоравање саобраћаја конвексног профила на коловозу које ограничава брзину кретања возила
- **ширина вјештачке избочине и платоа** је димензија која се поклапа са подужном осом коловоза

Чланом 4 прописане су димензије и начин постављања вјештачких избочина:

Члан 4

Вјештачка избочина поставља се под правим углом у односу на осу коловоза.

Димензије вјештачких избочина су:

- 1) висина не смије прелазити 3 cm, а ширина не смије бити мања од 60 cm, за брзине до 50 km/h;
- 2) висина не смије прелазити 5 cm, а ширина не смије бити мања од 90 cm, за брзине до 40 km/h;
- 3) висина не смије прелазити 7 cm, а ширина не смије бити мања од 120 cm, за брзине до 30 km/h.

Вјештачка избочина из става 2 тачка 1 и 2 овог члана изводи се од гумених или пластичних модуларних елемената.

Вјештачка избочина из става 2 тачка 3 овог члана може се изводити и од асфалтне или бетонске масе.

Вјештачка избочина може бити означена по цијелој површини.

• ПОСТУПАК ПОСТАВЉАЊА ВЈЕШТАЧКЕ ИЗБОЧИНЕ

Вјештачка избочина се поставља:

1. На предлог надлежног органа локалне управе за послове саобраћаја;
2. На основу техничке документације на коју је сагласност дао надлежни орган локалне управе за послове саобраћаја;
3. На предлог грађана који се подноси преко надлежне мјесне заједнице или физичког лица, представника групе грађана.

Предлог из тачке 3 надлежна Мјесна заједница упућује надлежном органу локалне управе за послове саобраћаја на поступак утврђивања испуњености критеријема који су прописани овим техничким упутством.

Захтјев мора бити потписан од стране 75% домаћинстава којима је објекат прикључен на саобраћајницу на коју се предлаже постављање вјештачке избочине и то:

- Ако се вјештачка избочина поставља на саобраћајницама које имају непрекидну дужину од минимално 2km и за које не постоји алтернативни прилаз стамбеним објектима, па станари немају другу могућност доласка до својих кућа осим тим путем – сагласност 75% домаћинстава се односи на становнике који живе дуж саобраћајнице на удаљености до 500м прије и после мјеста постављања вјештачке избочине;
- У свим осталим случајевима - сагласност 75% домаћинстава се односи на становнике који живе дуж саобраћајнице на удаљености до 150м прије и после мјеста постављања вјештачке избочине.

Захтјев Мјесне заједнице мора имати образложење са разлозима за постављање вјештачке избочине.

Приликом доношења одлуке за постављање вјештачке избочине потребно је да локација на којој се предлаже постављање исте испуни све обавезне критеријуме и довољан број бодова код факултативних критеријума.

Провјеру испуњености критеријума врши стручна комисија.

Обавезни критеријуми су елиминаторни и уколико један од датих услова из Табеле 1. није испуњен, факултативни критеријуми се не испитују, већ на предлог стручне комисије надлежни орган локалне управе за послове саобраћаја доноси рјешење о одбијању захтјева за одређивање локације за постављање вјештачке избочине.

Факултативни критеријуми се оцјењују и бодују у складу са датом Табелом 2. Да би се Захтјев за постављање вјештачке избочине на одређеној локацији одобрио, наведена локација мора имати минимум 55 бодова.

Рјешење о испуњености критеријума и одобравању локације за постављање вјештачке избочине доноси надлежни орган локалне управе за послове саобраћаја на предлог стручне комисије.

• ОБАВЕЗНИ КРИТЕРИЈУМИ

Приликом провјере обавезних критеријума сваки услов мора бити оцијењен са "ДА" како би се могли разматрати факултативни услови. Уколико било који од обавезних услова није задовољен надлежни орган локалне управе ће одбити рјешењем захтјев за постављање упоривача брзине.

Табела 1: Обавезни критеријуми са условима за постављање вјештачке избочине

Р.БР.	ОБАВЕЗНИ КРИТЕРИЈУМ	УСЛОВ	ДА	НЕ
-------	---------------------	-------	----	----

1	Локални пут, улица у насељу, државни пут (зона школа, вртића и др.)	Локација се налази на наведим путевима уз дате услове		
2	Учешће теретних возила (укупна маса преко 7,5т)	<10%		
3	Рута сталног кретања возила хитне помоћи и ватрогасних возила	Саобраћајница није на коридору односно не води директно до објекта хитне медицинске помоћи, ургентног центра или ватрогасне станице		
4	Подужни нагиб саобраћајнице	<8%		
5	Ограничење брзине	<50 km/h		
6	Коловозни застор	Аспхалт или бетон		
7	Дужина саобраћајнице	мин. 100 метара		
8	Уочљивост локације за возаче (хоризонтална и вертикална прегледност)	$D \geq 60$ метара		
9	Радијус хоризонталне кривине	$R \geq 90$ метара		
10	Локација у односу на почетак пјешачког прелаза (ПП)	$8m < \text{ПП} < 20m$		
11	Локација у односу на позицију шахтова, водоводних вентила и хидраната	Локација не омета одводњавање и не преклапа се са наведеним инсталацијама		

• ФАКУЛТАТИВНИ КРИТЕРИЈУМИ

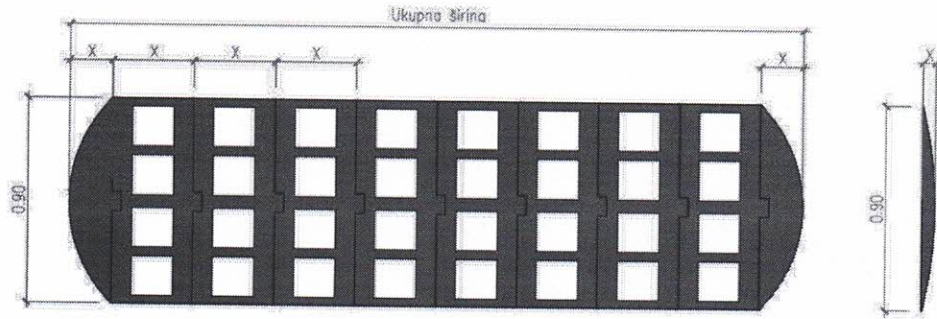
Приликом провјере факултативних критеријума исте је потребно бодовати у складу са испуњеношћу услова из Табеле 2. , а да би се захтјев за постављање вјештачке избочине на одређеној локацији одобрио, мора имати укупно минимум 55 бодова.

Табела 2: Факултативни критеријуми са условима и бодовима

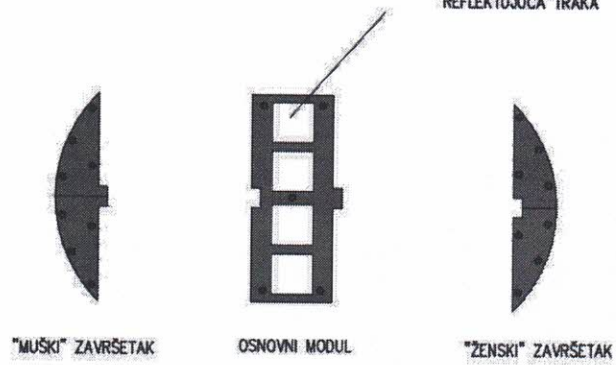
Р.БР.	Критеријум	Услов/Бодови			Максимални бр. бодова	Остварени бодови
		<100m	100-200m	200-400m		
1.	Удаљеност ризичне локације	<100m	100-200m	200-400m	35 бодова	
1.1	Близина образовне установе (школе, вртићи...) или дјечијих игралишта	25	20	15	25	
1.2	Близина јавног објекта високе пјешачке атрактивности (културни центри, маркети, ресторани)	10	7	5	10	
2.	Број саобраћајних незгода у претходних 5 година у зони од 100m	>5	3-5	<3	20 бодова	
2.1	Са материјалном штетом	4	2	1	4	
2.2	Са повријеђенима	6	4	3	6	
2.3	Са погинулима	10	8	5	10	
3.	Режим саобраћаја	једносмјерна		двосмјерна	5 бодова	
3.1		3		5	5	
4.	Постојање тротоара	без	једнострани	двострани	10 бодова	
4.1		10	5	1	10	
5.	Дужина непрекидног правца	>300m	100-300m	<100m	10 бодова	
5.1		10	5	1	10	
6.	Процент прекорачења брзина	>50%	30-50%	<30	10 бодова	
6.1		10	5	3	10	
7.	Вриједност ПГДС-а (воз/дан)	≤200	200-5000	≥5000	5 бодова	
7.1		0	5	0	5	
8.	Број прелазака пјешака преко коловоза (пјеш/х)	>300	100-300	<100	5 бодова	
8.1		5	3	1	5	
					Укупно 100 бодова	

- ДЕТАЉИ ВЈЕШТАЧКЕ ИЗБОЧИНЕ

VJEŠTAČKA IZBOČINA – LEŽEĆI POLICAJAC VISINE 5cm
(DIMENZIJE, IZGLED I NAČIN MONTAŽE)

REFLEKTUJUĆA TRAKA

Луба Гора, Општина Зета
Комунално предузеће за
државне послове и саобраћај

Алигрудит Јелена

Јелена Алигрудит
в.д. секретара